

(สำเนา)
เลขรับ ๑๔/๒๕๖๔ วันที่ ๙ ก.พ. ๒๕๖๔
สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎร

สภาพัฒนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาพัฒนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบในเรื่องนี้

ข้าพเจ้ากับคณะ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบกับเอกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี) มาเพื่อได้โปรดนำเสนอ สภาพัฒนราษฎรพิจารณาและหากสภาพัฒนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง					
(ลงชื่อ)	อดิลัน อารีอิสยา	ผู้เสนอ			
	(นายอดิลัน อารีอิสยา)				
	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรศพลังประชาธิรัฐ				
(ลงชื่อ)	สิระ เจนจาคะ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	ผู้เสนอ
	(นายสิระ เจนจาคะ)			(นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์)	
	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรศพลังประชาธิรัฐ				
(ลงชื่อ)	สมศักดิ์ คุณเงิน	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สุรชาติ ศรีบุศกร	ผู้เสนอ
	(นายสมศักดิ์ คุณเงิน)			(นายสุรชาติ ศรีบุศกร)	
	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรศพลังประชาธิรัฐ				
(ลงชื่อ)	เชิงชาย ชาลีรินทร์	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมบัติ อำนาจ	ผู้เสนอ
	(นายเชิงชาย ชาลีรินทร์)			(นายสมบัติ อำนาจ)	
	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรศพลังประชาธิรัฐ				
(ลงชื่อ)	กฤษณ์ แก้วอุย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	เพชรดาว โต๊ะมีนา	ผู้เสนอ
	(นายกฤษณ์ แก้วอุย)			(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา)	
	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรศพลังประชาธิรัฐ				
	สมาชิกสภาพัฒนราษฎร พรศพลังประชาธิรัฐ				

(โปรดพิจารณา)

(ลงชื่อ)	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี (อรุณ สวัสดี)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สาวป เพ่าประทาน (นายสาวป เพ่าประทาน)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สิงหกรณ์ ดีนัง (นายสิงหกรณ์ ดีนัง)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สายยันท์ ยุติธรรม (นายสายยันท์ ยุติธรรม)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	นิรมิต สุจารี (นายนิรมิต สุจารี)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	กมลศักดิ์ ลีวามา (นายกมลศักดิ์ ลีวามา)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคประชาชาติ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	ชัยยันต์ ผลสุวรรณ (นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	วิสิทธิ์ พิทยาภรณ์ (นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สัญญา นิลสุพรรณ (นายสัญญา นิลสุพรรณ)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	ศรีสมร รัศมีฤกษ์ศรีราษฎร์ (นางศรีสมร รัศมีฤกษ์ศรีราษฎร์)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	มานัส อ่อนอ้าย (นายมานัส อ่อนอ้าย)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	อภิญญา พโรพิพิธ (นายอภิญญา พโรพิพิธ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	อนุชา น้อยวงศ์ (นายอนุชา น้อยวงศ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	ศาสตรา ศรีปาน (นายศาสตรา ศรีปาน)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พันตำรวจโท ฐานกัทร กิตติวงศ์ (ฐานกัทร กิตติวงศ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	อันวาร์ สาและ (นายอันวาร์ สาและ)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	พันตำรวจโท ฐานกัทร กิตติวงศ์ (ฐานกัทร กิตติวงศ์)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สันทพจน์ สุขศรีเมือง (นายสันทพจน์ สุขศรีเมือง)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	Jarvisik ศรีอ่อน (นาย Jarvisik ศรีอ่อน)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไทย	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	รังค์ บุญสายขวัญ (รองศาสตราจารย์รังค์ บุญสายขวัญ)	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	โกวิทย์ พวงงาม (ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม)	ผู้เสนอ	(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาธิรัฐ	ผู้เสนอ
(ลงชื่อ)	สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร พรรคพลังท้องถิ่นไทย	ผู้เสนอ			

สำเนาถูกต้อง

(นายสมิทธิชัย จันทร์เพ็ญ)

ผู้บังคับบัญชา각ลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

ณัติรา พิมพ์

ณัติรา พิมพ์
ผู้อำนวยการ
สำนักการประชุม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมกรณีมีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ซึ่งถ้าได้นำมาสืบในการพิจารณาของศาล จะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด ~~กฎหมาย~~ หรือควรรับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๓))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๕))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้สามารถยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีอัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้อง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมกรณีผู้ต้องรับโทษอาญาสามารถยื่นคำร้องเมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

เหตุผล

โดยที่ในกรณีบุคคลผู้ไม่ได้กระทำการซึ่งถูกศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือกรณีบุคคลควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา ได้พยานหลักฐานใหม่ซึ่งสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ในภายหลัง สามารถยื่นคำร้องต่อศาลหรืออัยการสูงสุดเพื่อขอให้นำคดีขึ้นพิจารณาใหม่ และให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องได้ ในกรณีอัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องก็ให้ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีตามกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาพยานหลักฐานใหม่เป็นประโยชน์และสร้างความยุติธรรมให้แก่ทุกฝ่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญา ขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ซึ่งถ้าได้นำมาสืบในคดีอันถึงที่สุดนั้น จะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดดังกล่าวอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด หรือควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลมีคำพิพากษา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญา ขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) พนักงานอัยการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๗๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ คำร้องให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ได้พิพากษาคดีนั้นหรือศาลอื่นที่ได้มีเขตอำนาจแทนศาลนั้นหรือยื่นต่ออัยการสูงสุด เว้นแต่

(๑) คดีของศาลอาญาศึกหรือศาลประจำหน่วยทหาร ให้ยื่นต่ออัยการทหารกรุงเทพ

(๒) คดีของศาลตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมที่กฎหมายกำหนดให้เป็นศาลทหารและศาลนั้นไม่เป็นศาลทหารสำหรับคดีนั้นแล้ว ให้ยื่นต่ออัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมที่เคยเป็นศาลทหารนั้น

คำร้องในวรรคหนึ่ง ต้องอ้างเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕ โดยละเอียดชัดแจ้ง และถ้า

ประสงค์จะขอค่าทดแทนเพื่อการที่บุคคลได้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือขอรับสิทธิที่บุคคลนั้นเสียไปอันเป็นผลโดยตรงจากคำพิพากษานั้นคืน ให้ระบุการขอค่าทดแทนหรือขอรับสิทธินี้ไว้ในคำร้องนั้นด้วยคำขอค่าทดแทนหรือขอรับสิทธินั้นมีให้เรียกค่าธรรมเนียมศาล

สิทธิดังกล่าวในวรรคก่อนมีให้รวมถึงสิทธิในทางทรัพย์สิน

ในกรณีที่ต้องยื่นคำร้องต่ออัยการทหาร ให้บุคคลตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) และ (๔) มีสิทธิดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารและแต่งหนายแทนตนได้

เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนตามมาตรา ๙ และการพิจารณาพิพากษาตามมาตรา ๑๓ หรือการดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าศาลตาม (๒) เป็นศาลทหาร

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ให้ศาลมีให้รับคำร้องทำการไต่สวนคำร้องนั้นว่ามีมูลพิสูจน์ที่จะรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ หรือไม่ ในกรณีที่พนักงานอัยการเป็นผู้ร้อง ศาลมีให้สวนคำร้องหรือไม่ก็ได้ ถ้าเห็นว่าไม่จำเป็น ก็ให้ศาลมีสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป คำสั่งของศาลมีผลเมื่อเป็นที่สุด

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้อง ก็ให้ศาลมีสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป คำสั่งของศาลมีผลเมื่อเป็นที่สุด

ในการไต่สวนคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีสั่งสำเนาคำร้องและแจ้งวันนัดไต่สวนไปให้โจทก์ในคดีเดิมทราบ ในกรณีที่โจทก์ในคดีเดิมมิใช่พนักงานอัยการ ให้ส่งสำเนาคำร้องและแจ้งวันนัดไต่สวนให้พนักงานอัยการทราบด้วย พนักงานอัยการและโจทก์ในคดีเดิมจะมาพังการไต่สวนและซักค้านพยานของผู้ร้องด้วยหรือไม่ก็ได้ ผู้ร้องและโจทก์ในคดีเดิมมีสิทธิแต่งหนายแทนตนได้

เมื่อได้ไต่สวนคำร้องแล้ว ให้ศาลมีให้สวนคำร้องส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังศาลอุทธรณ์โดยไม่ซักข้าราชการ

ให้ผู้พิพากษา ตุลาการของศาลตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติธรรมที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นศาลทหาร หรือตุลาการพระธรรมนูญคนเดียวมีอำนาจไต่สวนคำร้องและทำความเห็นได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ภายใต้บังคับของมาตรา ๒๐ คำร้องเกี่ยวกับผู้ต้องรับโทษอาญาคนหนึ่งในคดีหนึ่งให้ยื่นได้เมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่ที่ก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรตามมาตรา ๕”

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ
ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ในกรณีบุคคลผู้ไม่ได้กระทำผิดซึ่งกฎหมายกำหนดให้ลงโทษหรือกรณีบุคคล
ควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา ได้พบพยานหลักฐานใหม่ซึ่งสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์
ในภายหลัง สามารถยื่นคำร้องต่อศาลหรืออัยการสูงสุดเพื่อขอให้นำคดีขึ้นพิจารณาใหม่ และให้พนักงานอัยการ
มีสิทธิยื่นคำร้องได้ ในกรณีอัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องก็ให้ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดี
ตามกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาพยานหลักฐานใหม่เป็นประโยชน์และสร้างความยุติธรรม
ให้แก่ทุกฝ่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมกรณีมีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏ
ในการพิจารณาของศาลมาก่อน ซึ่งถ้าได้นำมาสืบในการพิจารณาของศาล จะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควร
ว่าผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำ ~~นิติธรรมผิด~~ หรือควรรับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา
(ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำ
พิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมให้สามารถยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุด (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีอัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้อง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ แก้ไขเพิ่มเติมกรณีผู้ต้องรับโทษอาญาสามารถยื่นคำร้องเมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่
(ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
॥และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
นายอาทิตย์ อาลีอส Heath สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคุณะเปี๊ยนผู้เสนอ

สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกรอบทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

- กฎหมายใหม่   แก้ไขเพิ่มเติม   ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖

๒.๒ เหตุผล

ในการนี้บุคคลผู้ไม่ได้กระทำผิดซึ่งถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ หรือกรณีบุคคลควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา ได้พบพยานหลักฐานใหม่ซึ่งสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ในภายหลัง สามารถยื่นคำร้องต่อศาลหรืออัยการสูงสุดเพื่อขอให้นำคดีขึ้นพิจารณาใหม่ และให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องได้ ในการนี้อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องกับให้ศาลมีชั้นต้นสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาพยานหลักฐานใหม่เป็นประโยชน์และสร้างความยุติธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร   ประชาชนเข้าชื่อเสนอ กฎหมาย

นายอดิลัน อลาอิสเซาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๑. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๕ (๓) กรณีมีพยานหลักฐานใหม่ชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมา ก่อนถ้าได้นำมาสืบในการพิจารณาของศาลจะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด หรือควรรับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา อาจมีการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ (ร่างมาตรา ๓)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๗๖ มาตรา ๖ (๕) ให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๗๖ มาตรา ๘ ให้สามารถยื่นคำร้องขอต่ออัยการสูงสุด ให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ (ร่างมาตรา ๕)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๗๖ มาตรา ๙ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ก็ให้ศาลสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๖)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๗๖ มาตรา ๑๕ กรณีผู้ต้องรับโทษอาญาสามารถยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ เมื่อประกายภายนหลักฐานใหม่ (ร่างมาตรา ๗)

๖. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากการร่างพระราชบัญญัติ

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงกลาโหม
๓. ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
๔. สำนักงานศาลยุติธรรม
๕. สำนักงานอัยการสูงสุด
๖. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๗. กรมพระธรรมนูญ
๘. สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๗๖ มาตรา ๕ (๓) กรณีมีพยานหลักฐานใหม่ที่สำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมา ก่อน ถ้าได้นำมาสืบในการพิจารณาของศาลจะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษ อาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดหรือควรรับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา จึงควรให้มีการร้องขอเพื่อรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

(๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๖ (๕) เพื่อให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

(๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๘ ที่ให้สามารถยื่นคำร้องขอต่ออัยการสูงสุดเพื่อรื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

(๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๙ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ก็ให้ศาลสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป และคำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

(๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๙ เพื่อให้ผู้ต้องรับโทษอาญาสามารถยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ เมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่

(๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษางานตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๖๕ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. กระทรวงยุติธรรม
๒. กระทรวงกลาโหม

- ๓. ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
- ๔. สำนักงานศาลยุติธรรม
- ๕. สำนักงานอัยการสูงสุด
- ๖. สำนักงานตำรวจนครบาล
- ๗. กรมพระธรรมนูญ
- ๘. สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์

๔. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ข้อมูลที่ได้รับฟังความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th มีผู้เข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ จำนวน ๒๙๕ คน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๐ คน

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงและได้ตอบกลับมา ประกอบด้วย

- ๑. กระทรวงยุติธรรม
- ๒. สำนักงานศาลยุติธรรม
- ๓. สำนักงานอัยการสูงสุด
- ๔. สำนักงานตำรวจนครบาล
- ๕. สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์

๔.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้ดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๕(๓) กรณีมีพยานหลักฐานใหม่ที่สำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ถ้าได้นำมาสืบในการพิจารณาของศาลจะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าผู้ที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษ อาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดหรือควรรับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา จึงควรให้มีการร้องขอเพื่อรื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (สำนักงานอัยการสูงสุด)	- ร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖ มาตรา ๕(๓) ที่กำหนดคุณลักษณะของพยานหลักฐานใหม่ไว้เพียงว่าจะต้องก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่า

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>บุคคลผู้ต้องรับโทษทางอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ดังกล่าวอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด หรือควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา จึงมีแนวโน้มที่จะทำให้คดีอาจได้รับการอนุญาตให้อื้นซึ่งพิจารณาใหม่ได้ ง่ายขึ้น ถึงแม้จะมีผลดีที่จะทำให้จำเลยที่ได้รับความไม่เป็นธรรมโดยกาสได้รับการแก้ไขและบรรเทาผลร้ายได้มากขึ้นก็ตาม แต่ก็อาจทำให้เกิดเหตุการณ์ที่จำเลยไม่ได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อหักล้างข้อกล่าวอ้างตามคำฟ้องของโจทก์ โดยเมื่อจำเลยค้นพบพยานหลักฐานที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ก็จะมายื่นคำขอให้อื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่เป็นระยะทั้งร่างกฎหมายที่เสนอตั้งกล่าวยังเปลี่ยนแปลงหลักการเดิมของพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ดังนั้nr่างมาตรา ๕ น่าจะมีการวางแผนข้อจำกัดของการยื่นคำร้องขอให้อื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่โดยเพิ่มเติมคุณลักษณะของพยานหลักฐาน ตามร่างมาตรา ๕ (๓) ว่า “มีพยานหลักฐานอันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อนอันมิได้เกิดจากความผิดของจำเลย” ซึ่งจะช่วยสนับสนุนความพยายามของจำเลยในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อหักล้างข้อกล่าวอ้างตามคำฟ้องของโจทก์ ต่อเมื่อจำเลยได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว แต่ไม่สามารถค้นพบพยานหลักฐานนั้นได้ในระหว่างพิจารณาอันมิใช่เกิดจากความผิดของจำเลย จึงให้จำเลยมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้อื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ได้ (สำนักงานศาลยุติธรรม)</p> <p>- ในร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๓) ว่า “มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน ซึ่งถ้าได้นำ</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>สืบในคดีอันถึงที่สุดนั้นจะก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรว่าบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดดังกล่าวอาจไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา” ซึ่งร่างแก้ไขกฎหมายดังกล่าวไม่ปฏิเสธการกระทำการของจำเลยอย่างชัดแจ้งว่าไม่ได้กระทำความผิด อีกทั้งยังมีกรณีที่ไม่ปฏิเสธเรื่องจำเลยเป็นผู้กระทำความผิด แต่ปฏิเสธเรื่องโทษที่ศาลได้มีคำพิพากษา จึงเห็นว่า ในร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ (๓) ไม่สอดคล้องกับเจตนาหมายของพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p>

ข้อเสนอแนะรายประเด็น

- การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบโดยรวมต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาอย่างรอบด้านและมีการนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... โดยละเอียดรอบคอบต่อไป (กระทรวงยุติธรรม)

- พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนดหลักการให้บุคคลผู้ต้องรับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดมีสิทธิขอรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ในภายหลัง หากปรากฏหลักฐานขึ้นใหม่ว่าบุคคลนั้นมิได้เป็นผู้กระทำความผิดและกำหนดให้มีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทน และได้รับสิทธิที่เสียไป เพราะผลแห่งคำพิพากษานั้นคืน หากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลที่พิจารณาคดีที่รื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ว่า บุคคลผู้นั้nmิได้กระทำความผิด อันเป็นการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ในทางที่เป็นคุณแก่จำเลย ทั้งนี้ ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกาการขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่โดยอาศัยเหตุของการค้นพบพยานหลักฐานใหม่จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ คือ (๑) พยานหลักฐานนั้นเป็นพยานหลักฐานใหม่จริง ซึ่งได้ค้นพบหลังจากการพิจารณาคดีแล้ว (๒) การที่ไม่ได้ค้นพบก่อนหน้านั้นจำเลยได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้ว ดังนั้นบทบัญญัติดังกล่าวพบว่า มีความสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒ (๓) มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีซึ่งถ้าได้นำมาสืบในคดีอันถึงที่สุดนั้นจะแสดงว่าบุคคลต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นไม่ได้กระทำความผิดโดยพยานหลักฐานใหม่นี้จะหมายความถึงพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ และเป็นพยานหลักฐานที่มิได้กล่าวอ้างหรือนำสืบในคดีเดิม ซึ่งพยานหลักฐานใหม่นี้จะต้องเป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังจากที่คดีเดิมมีคำพิพากษาถึงที่สุด รวมถึงพยานหลักฐานที่มีอยู่แล้วในคดี

เดิมแต่ไม่ได้ยกขึ้นกล่าวอ้างไว้ในคดีเดิมนั้น เนื่องจากในเวลานำสืบผู้ขอรับการสนับสนุนไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่ามีพยานเข่นว่านั้นอยู่ หรือไม่อาจนำพยานเข่นว่านั้นมาสืบต่อศาลในคดีเดิมได้ (กระทรวงยุติธรรม)

- กรณีร่างพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ร่างมาตรฐาน ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๕ ที่กำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเงื่อนไขการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ ประการหนึ่งว่า “(๓) มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน...” ถ้อยคำว่า “ที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน” พอกเข้าใจได้ว่าผู้ร่างกฎหมายประสงค์จะให้หมายถึงพยานหลักฐานที่มีอยู่แล้วแต่ยังไม่ได้มีการนำสืบเข้าไปในขั้นการพิจารณาคดีของศาล แต่การนำถ้อยคำที่ว่า “ที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน” มาไว้ต่อห้ายคำว่า “แล้ว” โดยก่อนหน้านี้มีคำว่า “พยานหลักฐานใหม่” อยู่แล้ว อาจทำให้เข้าใจได้ว่าคุณลักษณะของความเป็นพยานหลักฐานที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อนเป็นอีกคุณลักษณะหนึ่งต่างหากจากคุณลักษณะของความเป็นพยานหลักฐานใหม่ด้วยเห็นว่าอาจใช้ถ้อยคำว่า “มีพยานหลักฐานอันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน” แทนถ้อยคำว่า “มีพยานหลักฐานใหม่ อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีที่ไม่เคยปรากฏในการพิจารณาของศาลมาก่อน” ก็จะช่วยสื่อความหมายของถ้อยคำนี้ได้ดีเจนยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมในการทำความเข้าใจความหมายของกฎหมาย และเป็นไปตามแนวบรรทัดฐานที่ศาลได้ใช้วินิจฉัยข้อหาด้วยตัวเอง (สำนักงานศาลยุติธรรม)

- การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้น เป็นการแก้ไขผลของคำพิพากษาคดีอาญาในคดีถึงที่สุด ย่อมอาจกระทบต่อหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งคำพิพากษาได้ ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างมีความศักดิ์สิทธิ์และก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมต่อไป การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้นจึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้นอย่างเคร่งครัดเพื่อมิให้กระทบต่อหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งคำพิพากษา โดยคำพิพากษาในคดีอาญา มีการกำหนดการลงโทษอันกระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติทั่วไปของประชาชนตามกฎหมายที่มีเจตนา艮รักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง กรณีหากความผิดพลาดในกระบวนการยุติธรรมในทางที่เป็นโทษแก่จำเลยหรือผู้กระทำผิด ในทางพิจารณาอาจทำให้จำเลยหลุดรอดไปจากการกระบวนการยุติธรรมได้ อันเนื่องจากพยานหลักฐานในการพิจารณา ณ ขณะนั้นอาจไม่เพียงพอหรือมีน้ำหนักน้อยต่อการวินิจฉัยพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ทำให้จำเลยพ้นจากการถูกลงโทษตามกฎหมายได้ และไม่ก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ผู้เสียหายอีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ (สภาพน่ายความ)

(๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๖ (๕) เพื่อให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
----------	-------------

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นด้วยในหลักการ กรณีให้พนักงานอัยการ มีสิทธิยื่นคำร้อง โดยไม่ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่ เป็นโจทก์ในคดีเดิม (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p> <p>- เห็นพ้องด้วยที่ในการรือฟื้นคดีอาญาขึ้นมา พิจารณาใหม่นั้น หากมีกรณีปรากฏพบรหายน หลักฐานใหม่ที่เพียงพอ ชัดแจ้ง นาเชื่อถือและเป็น สาระสำคัญประกอบการรือฟื้นคดีอาญาขึ้นมา พิจารณาใหม่นั้น โดยมีการบัญญัติให้อำนาจ พนักงานอัยการ อัยการสูงสุด ซึ่งเป็นข้าราชการใน กระบวนการยุติธรรมที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินคดี ไว้ ซึ่งความยุติธรรมแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา มีอำนาจ ยื่นคำร้องในการรือฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่ แทนประชาชนผู้เสียหาย เพื่อคืนความยุติธรรมอัน แท้จริงแก่ประชาชนผู้เสียหาย และเรียกคืนความ น่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรม ความไว้วางใจ ต่อกฎหมายของประชาชน (สภาพนัยความฯ)</p>	

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรือฟื้นคดีอาญาขึ้น พิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๘ ที่ให้สามารถยื่นคำร้องขอต่ออัยการสูงสุดเพื่อรือฟื้นคดีอาญาที่ได้มี คำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้ว ขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- การเพิ่มข้อความให้ยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเป็นการ รือฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ เป็นกรณีที่คดีได้มีคำ พิพากษาถึงที่สุด ดังนั้นการยื่นคำร้องจึงควรยื่นต่อศาล ตามกฎหมายเดิม เพราะแม้ว่าจะให้ยื่นคำร้องต่ออัยการ สูงสุด แต่คดีนั้นก็ต้องไปยื่นต่อศาลในที่สุด หากจะมี การรือฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ จึงไม่เห็นด้วยกับ ร่างมาตรการดังกล่าว (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)</p>

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๘ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ก็ให้ศาลสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป และคำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดให้ “กรณีที่อัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องก็ให้ศาลรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่” ความตามร่างดังกล่าวไม่มีกรณีให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการตัดสินคำร้องหรือไม่ได้ตัดสินคำร้อง แต่ได้บัญญัติให้ศาลรับคำร้องนั้นและดำเนินการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ ซึ่งน่าจะขัดกับหลักการพิจารณาของศาล จึงไม่เห็นด้วยกับร่างมาตราดังกล่าว (สำนักงานตรวจแห่งชาติ)

๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๑๙ เพื่อให้ผู้ต้องรับโทษอาญาสามารถยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ เมื่อปรากฏฐานหลักฐานใหม่

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<ul style="list-style-type: none"> - ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนดหลักการให้ผู้ต้องรับโทษอาญาคนหนึ่งในคดีหนึ่งเท่านั้น คำร้องได้เพียงครั้งเดียว การแก้ไขเพิ่มเติมกรณีผู้ต้องรับโทษทางอาญาสามารถยื่นคำร้องเมื่อปรากฏฐานหลักฐานใหม่ที่ก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรโดยไม่จำกัดจำนวนครั้งไว้ (ตามร่างมาตรา ๗) ย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ยื่นคำร้องนำสืบพยานหลักฐานเสียงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ตลอดจนการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาโดยไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้คำพิพากษามิอาจคาดหมายได้ ขัดกับหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งคำพิพากษา (กระทรวงยุติธรรม) - มาตรา ๑๙ ของกฎหมายเดิมที่กำหนดให้มีการยื่นคำ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>ร้องขอให้พิจารณาคดีใหม่ได้ครั้งเดียว แต่ในร่างฉบับใหม่นี้ให้สามารถยื่นคำร้องขอให้พิจารณาใหม่ได้เสมอ เมื่อมีเหตุตาม ร่างมาตรา ๕ จึงเห็นว่าจะมีการวางแผนข้อจำกัดของการยื่นคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่ (สำนักงานศาลยุติธรรม)</p> <p>- ในกฎหมายเดิมคำร้องเกี่ยวกับผู้ต้องรับโทษอาญาคนหนึ่งให้ยื่นได้เพียงครั้งเดียว แต่ในร่างแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ ไม่มีกำหนดว่ายื่นได้เพียงครั้งเดียวแต่ให้ยื่นได้เมื่อปรากฏพยานหลักฐานใหม่ที่ก่อให้เกิดความสงสัยตามสมควรตามร่างมาตรา ๓ ที่ให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ เดิม ซึ่งในร่างแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ก็มีความไม่ชัดเจนในร่างที่ขอแก้ไขว่าเป็นไปตามเจตนาณ์เรื่องการรื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่ของกฎหมายเดิมหรือไม่จึงไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรานี้ (สำนักงานตรวจแห่งชาติ)</p>

๖) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- ในกฎหมายเดิมกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในร่างแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ได้ตัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออก เห็นว่าพระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๒๖ มีเรื่องการกำหนดค่าทดแทน หากตัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกจากการเป็นผู้รักษาการ จะมีประเด็นในเรื่องงบประมาณหรือไม่ (สำนักงานตรวจแห่งชาติ)</p>

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

บุคคลผู้เมืองได้กระทำผิดซึ่งถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือกรณีบุคคลควรได้รับโทษน้อยกว่าที่ศาลได้มีคำพิพากษา เมื่อได้พบพยานหลักฐานใหม่ซึ่งสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ในภายหลังสามารถยื่นคำร้องต่อศาลหรืออัยการสูงสุด เพื่อขอให้นำคดีขึ้นพิจารณาใหม่ และให้พนักงานอัยการมีสิทธิยื่นคำร้องได้ ในกรณีอัยการสูงสุดเป็นผู้ยื่นคำร้องกับศาลอันดับต้นสั่งรับคำร้องและดำเนินการรื้อฟื้นคดีตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาพยานหลักฐานใหม่เป็นประโยชน์และสร้างความยุติธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การให้โอกาสจำเลยหรือผู้ต้องได้รับโทษทางอาญา ได้มีโอกาสยื่นคำร้องรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่ในคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วยื่อมเป็นช่องทางการแก้ไขความผิดพลาดและลบล้างผลคำพิพากษาที่เกิดจากความผิดพลาดในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา อันเป็นการคืนความเป็นธรรมแก่ผู้บริสุทธิ์อย่างแท้จริง

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากการกฎหมาย

๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม

การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้น เป็นการแก้ไขผลของคำพิพากษาคดีอาญาในคดีถึงที่สุดย่อมอาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยในสังคม จึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นมาพิจารณาใหม่นั้นอย่างเคร่งครัดเพื่อมิให้กระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติของประชาชน

๕.๓ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี

ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

นี่ ไม่ใช่

๙. บทกำหนดโทษ

- ไม่มี
- โทษทางอาญา
- โทษทางปกครอง
- โทษปรับเป็นพนัย
- โทษอุปกรณ์

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร